

Nederlands initiatief gebruikt nieuwe techniek om analfabetisme te lijf te gaan

Penguage laat boeken spreken

Een pen die woorden leest en ze uitspreekt. Dat is de techniek die de stichting Ingrin en DGI gebruiken om kinderen met een leesachterstand te helpen.

In Suriname werd de leergang, die bestaat uit een boek en de Penguage leespen, voor het eerst succesvol toegepast. Inmiddels zet een aantal scholen en organisaties in zowel de grote stad, de districten als het binnenland van Suriname deze revolutionaire leermethode in om kinderen en ook volwassenen Nederlands te leren.

Verborgen codes

Het was Robert van Weldam van goededoelenorganisatie Ingrin die de Penguage leespen tegenkwam tijdens een bezoek aan China en inzag dat dit een mooi wapen zou kunnen zijn in de strijd tegen het analfabetisme. De pen leest verborgen codes die in een boek of ander drukwerk opgenomen zijn. In de pen zit een uitwisselbare chip, vergelijkbaar met een schakelaar in een fotocamera. Hij leest met een laser de code en de chip geeft het geluid dat bij de code hoort. De pen leest dus niet echt de tekst, maar datgene dat onder de tekst is opgeslagen. Daarmee is het ook mogelijk om de pen op een afbeelding te houden waarna de pen het verhaal vertelt dat bij die afbeelding hoort.

Snel lezen leren

Met de leergang alfabetisering L3S (Luisteren, Leren Lezen en Schrijven), zoals DGI het noemt, leren kinderen in drie maanden lezen en schrijven op basisniveau. Deze basisleergang is ontwikkeld door een team taalkundigen uit Nederland en België. Voor de Surinaamse editie zijn de teksten geschreven door een columniste van Surinaamse komaf. Samen met de sprekende illustraties van Rob Komala is een leergang gemaakt die past bij de belevingswereld van de kinderen in Suriname.

Supergadget

De Penguage-pen is een mooi voorbeeld waarbij met een nieuwe gadget en oude druktechnieken een product ontstaan is waar nog nooit iemand van gehoord heeft. Een op deze manier sprekende pen kan ook pas nu gemaakt worden omdat het gebruikmaakt van de grote opslagcapaciteit van de huidige flashcards. Daarnaast zijn er inmiddels pennen ontwikkeld waarbij titels vanaf het Internet direct op de pen kunnen worden gedownload.

Een betere wereld

Volgens initiatiefnemer Robert van Weldam is er op de wereld een enorme behoefte aan alfabetisering. Ook in landen waar volgens de statistieken nog maar weinig analfabeten voorkomen blijken nog veel mensen te zijn met een lees- en schrijfachterstand. Het is de bedoeling dat het Almerense DGI het concept van de L3S leergang zal gaan aanbieden aan landen waar de nood op dat gebied erg hoog is. Op dat gebied zijn er inmiddels al ver gevorderde contacten met Better World in de Filippijnen, een organisatie die zich bezighoudt met het voorzien in educatief materiaal voor blinde en slechtziende kinderen in het gehele land.

Nederlandse drukker

De mogelijkheden van de Penguage gaan verder dan alfabetisering. Volgens Van Weldam zijn er heel veel terreinen waarop deze combinatie van leespen en boeken kunnen worden ingezet. Denk daarbij aan talenstudies, kookboeken en reisgidsen. Inmiddels is drukkerij KDR print in Zaandam gecertificeerd boeken te drukken met

de (geheime) verborgen codering die de pen kan lezen en verzorgt het Amsterdamse Araneum de digitale infrastructuur voor efficiënte productie. Boeken met een derde dimensie zouden een groot succes kunnen worden waarbij Nederland een technologie presenteert die de wereld nog niet kent.

[Marco den Engelsman]